

# RIKSDAGENS PROTOKOLL.

1940.

Första kammaren.

Nr 16.

## Måndagen den 11 mars.

Kammaren sammanträdde kl. 8 e. m.; och dess förhandlingar leddes av herr andre vice talmannen.

Herr statsrådet *Bergquist* avlämnade Kungl. Maj:ts propositioner:

- nr 101, angående statsförvärv av Göteborg—Borås med flera järnvägar;
- nr 102, angående anslag till vägskatteutjämningsbidrag m. m.;
- nr 103, angående utvidgning av Svea trängkärs kasernområde;
- nr 104, med förslag till lag om ändrad lydelse av 39 § lagen den 23 oktober 1914 (nr 325) om krigsdomstolar och rättegången därstädes;
- nr 105, med förslag till förordning om ersättning av statsmedel i vissa fall för skada till följd av olycksfall, som förorsakats av krigsåtgärd, m. m.;
- nr 106, med förslag till lag angående ändrad lydelse av 3 och 29 §§ lagen den 11 september 1936 (nr 506) om förenings- och förhandlingsrätt;
- nr 107, med förslag till lag angående ändring i vissa delar av lagen den 27 juni 1924 (nr 320) om förmynderskap, m. m.;
- nr 110, angående anslag till värme- och ventilationsanläggningar i operabyggnaden m. m.;
- nr 114, angående kungörelse om hänförande av vissa automobiler till fordonstypen motorredskap m. m.;
- nr 115, med förslag till förordning angående yrkesmässig automobiltrafik m. m.;
- nr 116, med förslag till lag angående fortsatt giltighet av lagen den 16 februari 1934 (nr 19) om fullgörande i vissa fall av betalningsskyldighet i förhållande till utlandet m. m.;
- nr 117, angående ytterligare anslag till säkerhetsanstalter för sjöfarten;
- nr 119, angående pensioner eller understöd åt vissa i statens tjänst anställda personer m. fl.;
- nr 120, angående understöd åt efterlevande till vissa i statens tjänst anställda personer m. fl.;
- nr 122, angående anslag till anordnande av skyddsrum m. m. vid beskicknings- och konsulatfastigheter;
- nr 123, angående avstående i vissa fall av allmänna arvsfondens rätt till arv;
- nr 124, angående lönetursrätt för vissa ordinarie tjänstemän hos pensionsstyrelsen;
- nr 125, angående försäljning av viss kronan tillhörig mark i Luleå, m. m.;
- nr 126, angående försäljning av vissa allmänna arvsfonden tillfallna fastigheter;
- nr 127, med förslag till manskapsavlöningsreglemente m. m.;
- nr 128, med förslag till lag angående ändrad lydelse av 4 § lagen den 28 maj 1937 om inskränkningar i rätten att utbekomma allmänna handlingar;
- nr 129, med förslag till lag om ändring i vissa delar av lagen den 26 november 1920 om val till riksdagen;
- nr 130, angående anslag till egnahemsverksamheten för budgetåret 1940/41 m. m.;

nr 131, angående det statsunderstödda bekämpandet av tuberkulos hos nötkreatur;

nr 132, angående stödjan­de av odlingen av vissa kulturväxter m. m.;

nr 133, angående ranta­n å ogulden köpeskilling för viss kronoegendom samt om betalningsan­stånd för köpare av sådan egendom;

nr 134, angående ersättning av statsmedel för taxeringsarbete i Stockholms stad för tiden 1 oktober 1940—30 september 1941;

nr 135, med förslag till förordning om fortsatt uppskov med ikraftträdandet av föreskriven skatt å motorsprit;

nr 136, angående rätt för professorn S. B. Liljegren att för erhållande av ålderstillägg tillgodoräkna sig viss tjänstgöring;

nr 137, angående utbyte av viss statens anstalt för sinnesslöa flickor tillhörig mark;

nr 138, angående överenskommelse med lotsverkets enskilda pensionskassa om övertagande av viss del av kassans rörelse, m. m.;

nr 139, med förslag till förordning om ändrad lydelse av 3 § förordningen den 19 november 1914 (nr 383) angående stämpelavgiften, m. m.;

nr 140, angående hyresbidrag och provisorisk avlöningsförstärkning under budgetåret 1939/40 till flaggkorpraler i flottans reserv vid militär tjänstgöring i anledning av anbefalld förstärkt försvarsberedskap eller partiell mobilisering m. m.;

nr 141, med förslag till förordning med särskilda bestämmelser rörande mantalsskrivningen för år 1941 i anledning av folkräkningen den 31 december 1940;

nr 142, med förslag till stat för statens allmänna fastighetsfond för budgetåret 1940/41 m. m.;

nr 143, angående försäljning av viss kronan tillfallen fast egendom;

nr 144, med förslag till kungörelse om ändring i vissa delar av civila avlöningsreglementet den 4 januari 1939 (nr 8) m. m.;

nr 145, angående anslag till statens krisrevision för budgetåret 1940/41;

nr 146, angående ytterligare förlängd giltighet av gällande indelning för taxering till statlig inkomst- och förmögenhetsskatt samt kommunalskatt av samtliga orter i riket med avseende å levnadskostnadernas höjd;

nr 147, angående anslag till kostnader för dyrortsgruppering för budgetåret 1940/41;

nr 148, med förslag till förordning om utrymningshjälp, m. m.;

nr 149, angående anslag till karolinska sjukhuset och serafimerlasarettet samt till avlöningar till karolinska mediko-kirurgiska institutet;

nr 150, angående anslag till häradsrätterna: Avlöningar, m. m.;

nr 152, med förslag till ändrad lydelse av §§ 96, 97 och 98 regeringsformen samt av § 42 mom. 2 och § 68 riksdagsordningen;

nr 153, angående förändring i avseende å löneställning och antal beträffande vissa ordinarie befattningar vid postverket, telegrafverket, statens järnvägar och statens vattenfallsverk m. m.;

nr 154, angående anslag till avlöningar vid de allmänna läroverken m. m.;

nr 155, angående vissa anslag till folkskoleväsendet m. m.;

nr 156, angående ersättning åt sakkunniga i akademiska befordringsärenden;

nr 157, angående expeditionsvakten i finansdepartementet K. E. Axelssons lönetursrätt;

nr 158, angående anvisande av anslag till statens utrymningskommission m. m.;

nr 159, angående vissa avlönings- m. fl. anslag under riksstatens fjärde huvudtitel för budgetåret 1940/41;

- nr 160, angående anslag till biblioteks- och föreläsningsverksamhet inom försvarsväsendet;
- nr 161, angående räntan för egnahemslån vid statens järnvägar och statens vattenfallsverk;
- nr 162, angående statsförvärv av Falkenbergs järnväg;
- nr 163, angående statsförvärv av Kalmar—Berga, Östra Smålands och Mönsterås järnvägar;
- nr 164, angående införlivande med statens järnvägar av de till de statliga järnvägsbolagen hörande järnvägarna samt Skåne—Smålands järnväg;
- nr 165, angående anvisande av vissa anslag till det civila luftskyddet;
- nr 166, angående anslag till anordnande av nya lokaler åt yrkesskolan vid vanförestalten i Hälsingborg;
- nr 168, angående lån av statsmedel åt stiftelsen Godtemplarordens vårdhem för alkoholister för utförande av byggnadsarbeten m. m. vid erkända alkoholistanstalten Dagöholm;
- nr 169, angående anvisande å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1939/40 av vissa ytterligare anslagsmedel;
- nr 170, med förslag till stat för försvarsväsendets fastighetsfond för budgetåret 1940/41;
- nr 171, med förslag till lag om skyldighet att avverka ved till avsalu m. m.; samt
- nr 172, angående anslag till beredskapskurser i mjölkning m. m.

---

Föredrogs och hänvisades till statsutskottet Kungl. Maj:ts proposition nr 95, angående statsverkets övertagande av staden Eksjöes förpliktelser beträffande innehavare av vissa befattningar, vilka vid upphörande av rådhusrätten i staden komma att indragas.

---

Föredrogs och hänvisades till behandling av lagutskott Kungl. Maj:ts proposition nr 99, angående förordning om ändrad lydelse av 23 § 2 mom. och 34 § 1 mom. vägtrafikstadgan den 23 oktober 1936 (nr 562).

---

Föredrogs och hänvisades till jordbruksutskottet Kungl. Maj:ts proposition nr 100, angående försäljning av mark från vissa kronoegendomar m. m.

---

Föredrogs och hänvisades till statsutskottet Kungl. Maj:ts proposition nr 108, angående anvisande av medel till utrustning av statens anstalt för själligt abnorma manliga skyddshemselever.

---

Föredrogs och hänvisades till behandling av lagutskott Kungl. Maj:ts proposition nr 109, med förslag till lag om vissa ändringar i lagen den 12 juni 1925 (nr 338) om värnpliktiga, vilka hysa samvetsbetänkligheter mot värnpliktstjänstgöring, samt till lag om ändrad lydelse av 1 § lagen den 12 juni 1925 (nr 183) om straff för förbrytelser i tjänsten av vissa värnpliktiga (civilarbetare).

---

Föredrogs och hänvisades till bankoutskottet Kungl. Maj:ts proposition nr 112, angående ersättning till S. G. Karlsson i anledning av sjukdom ådragen under militärtjänstgöring.

Föredrogs och hänvisades till statsutskottet Kungl. Maj:ts proposition nr 113, angående försäljning av vissa kronan tillhöriga markområden.

Föredrogs och hänvisades till jordbruksutskottet Kungl. Maj:ts propositioner:

nr 118, angående anslag till lantbruksattachéerna; och

nr 121, angående ändrade grunder för ersättning till veterinärer, som delta i bekämpandet av epizootier m. m.

Föredrogs, men bordlades ånyo på flera ledamöters begäran konstitutionsutskottets utlåtanden nr 5—7, sammansatta konstitutions- och första lagutskottets utlåtande nr 1, statsutskottets utlåtanden nr 5, 8 och 52—61, bevillningsutskottets betänkande nr 5, bankoutskottets utlåtanden nr 8—11, första lagutskottets utlåtanden nr 10—12, andra lagutskottets utlåtanden nr 7—12, jordbruksutskottets utlåtanden och memorial nr 14—20 samt första kammarens andra tillfälliga utskotts utlåtande nr 4.

På framställning av herr andre vice talmannen beslöts att bankoutskottets utlåtande nr 11, i anledning av fullmäktiges i riksgäldskontoret förslag rörande vissa luftskyddsanordningar vid riksdagshuset m. m., skulle uppföras närmast efter statsutskottets utlåtande nr 5 å föredragningslistan för kammarens sammanträde onsdagen den 13 i denna månad.

Herr andre vice talmannen yttrade, att han med stöd av § 55 riksdagsordningen finge hemställa, att kammaren med hänsyn till infallande helg måtte medgiva, att beträffande samtliga innevarande dag remitterade kungl. propositioner, nämligen nr 95, 99, 100, 108, 109, 112, 113, 118 och 121, motionstiden finge utsträckas till det sammanträde, som infölle näst efter tjugu dagar från propositionernas avlämnande.

Vad herr andre vice talmannen sålunda hemställt bifölls.

Föredrogs och bordlades på begäran Kungl. Maj:ts denna dag avlämnade propositioner nr 101—107, 110, 114—117, 119, 120, 122—150, 152—166 och 168—172.

Justerades protokollsutdrag för denna dag, varefter kammarens sammanträde avslutades kl. 8.20 e. m.

In fidem

G. H. Berggren.